

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 31/2024 van 22 maart 2024

Betreft: Voorontwerp van wet inzake maatregelen ter bestrijding van sociale fraude (CO-A-2024-045)

Sleutelwoorden: bewaarplicht - hoofdelijke aansprakelijkheid – beheer van de toegang en de gebruikers van een databank - beginsel van minimale gegevensbescherming - beginselen van noodzakelijkheid en evenredigheid - voorspelbaarheid en legaliteitsbeginsel.

Vertaling

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit" genoemd), aanwezig: Juline Deschuyteneer, Cédrine Morlière, Nathalie Raghenon en Griet Verhenneman en Yves-Alexandre de Montjoye en Bart Preneel;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, en met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG" genoemd);

Gelet op artikel 25, lid 3, van de WOG, op grond waarvan de beslissingen van het Kenniscentrum worden genomen bij meerderheid van stemmen;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 *van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van de heer Pierre-Yves Dermagne, minister van Economie en Werkgelegenheid ontvangen op 7 februari 2024;

Gezien de aanvullende informatie die op 5 maart 2024 is verstuurd;

DISCLAIMER

Dit is een AI-vertaling wegens hoogdringendheid (einde van de legislatuur) op uitdrukkelijke vraag van het Directiecomité van de GBA.

brengt op 22 maart 2024 het volgende advies uit:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Op 7 februari 2024 verzocht de minister van Economie en Arbeid de Autoriteit om advies over een wetsontwerp met maatregelen ter bestrijding van sociale fraude (het "**wetsontwerp**").
2. Zoals in artikel 4 wordt uiteengezet, heeft het voorontwerp tot doel *"de strijd tegen sociale dumping en mensenhandel op te voeren, eerlijke concurrentie tussen ondernemingen te bevorderen en de rechtszekerheid met betrekking tot de naleving van de loon- en arbeidsvoorwaarden bij onderaanneming te versterken"*. Daartoe wordt in het voorontwerp een reeks maatregelen voorgesteld die hieronder worden samengevat. Alleen de maatregelen die betrekking hebben op de verwerking van persoonsgegevens zullen hieronder worden uitgewerkt. Alle hieronder beschreven maatregelen hebben uitsluitend betrekking op de verhuissector.¹

a. Maatregelen met betrekking tot schulden van werknemers

3. Het voorontwerp voorziet in de wijziging van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van de bezoldiging van de werknemers (de "**wet van 12 april 1965**") om verschillende verplichtingen in te voeren die in werking treden wanneer wordt vastgesteld dat de aannemer en/of een van de onderaannemers loonschulden heeft. Een onderneming *"die activiteiten uitoefent in de verhuissector en waarvoor één of meer recente inbreuken inzake de niet-betaling van verschuldigde lonen werden vastgesteld tijdens een onderzoek door de sociale inspecteurs van de Direction générale Contrôle des lois sociales door middel van een proces-verbaal van vaststelling van een inbreuk, zoals bedoeld in artikel 64 van het Sociaal Wetboek"* wordt geacht loonschulden te hebben.²
4. Sommige van de maatregelen, waarvan de meest relevante op het vlak van persoonsgegevens hierna worden beschreven, zijn afhankelijk van de oprichting van een databank die is voorzien in het nieuwe artikel 35/15 van de wet van 12 april 1965 zoals voorgesteld in artikel 20 van het voorontwerp. Deze databank (de "**databank loonschulden**") *"bevat de identificatiegegevens van de ondernemingen die actief zijn in de verhuissector en waarvoor één of meer recente inbreuken inzake niet-betaling van verschuldigde lonen werden vastgesteld tijdens een onderzoek van deze ondernemingen door de sociale inspecteurs van de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten door middel van een proces-verbaal van vaststelling van een inbreuk, zoals bedoeld in artikel 64 van het Sociaal Strafwetboek"*. Onder identificatiegegevens wordt verstaan: (i) het ondernemingsnummer in het geval

¹ Er zij op gewezen dat sommige bepalingen van het voorontwerp ook van toepassing zijn op de vlees- en bouwsector. Deze bepalingen zijn echter niet relevant vanuit het oogpunt van persoonsgegevens.

² Nieuw artikel 35/15, §2 van de wet van 12 april 1965, zoals voorgesteld in artikel 20 van het voorontwerp.

van een entiteit die geregistreerd is bij de Kruispuntbank van Ondernemingen (de "KBO"); en (ii) het identificatienummer van het land van herkomst of, bij gebreke daarvan, de naam van de onderneming, haar rechtsvorm en haar adres, in het geval van een buitenlandse onderneming die niet geregistreerd is bij de KBO . In een e-mail van 5 maart 2024 heeft de aanvrager aan de Autoriteit gespecificeerd dat: *"de personen van wie de inschrijvingsgegevens worden vermeld in de databank loonschulden in de zin van ontwerpartikel 35/15 van de wet van 12 april 1965 zowel rechtspersonen als natuurlijke personen kunnen zijn, op voorwaarde uiteraard dat deze zelfde personen loontrekkenden tewerkstellen en het voorwerp hebben uitgemaakt van een proces-verbaal van overtreding zoals bedoeld in paragraaf 2 van hetzelfde artikel 35/15"*.

5. Het voorontwerp bepaalt dat de verantwoordelijke voor het beheer van de databank de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg ("**FOD Werkgelegenheid**") is. ³
6. De eerste maatregel waarin het voorontwerp voorziet, is de invoering van hoofdelijke aansprakelijkheid van de opdrachtgever wanneer zijn aannemer of onderaannemer loonschulden heeft. Het voorontwerp bepaalt meer bepaald dat *"de opdrachtgever die voor werkzaamheden in de verhuissector rechtstreeks of onrechtstreeks een beroep doet op een aannemer of onderaannemer van wie de identificatiegegevens vóór het begin van de uitvoering van deze werkzaamheden zijn opgenomen in de databank bedoeld in artikel 35/15, hoofdelijk aansprakelijk is voor de betaling van het loon dat verschuldigd is aan de door deze aannemer of onderaannemer tewerkgestelde werknemer en dat overeenstemt met alle arbeid die deze werknemer sinds het begin van de voormelde werkzaamheden ten behoeve van deze hoofdelijk aansprakelijke partij heeft verricht"*.⁴ Wanneer de aannemer of onderaannemer geïdentificeerd wordt in de databank loonschulden na het begin van de activiteiten, is de hoofdelijke aansprakelijkheid van toepassing op *"het werk dat de genoemde werknemer heeft uitgevoerd ten voordele van deze hoofdelijk aansprakelijke sinds de datum [waarop de sociale inspecteurs de hoofdelijk aansprakelijke in kennis hebben gesteld van het feit dat de gegevens van zijn aannemer/onderaannemer in de databank loonschulden zijn opgenomen]"*.⁵
7. Hoofdelijke aansprakelijkheid zoals beschreven in alinea 6 is voorzien ten aanzien van aannemers (tussenpersonen) wanneer de onderaannemer van wie zij direct of indirect gebruikmaken, is opgenomen in de databank loonschulden. ⁶

³ Nieuw artikel 35/15, §8 van de wet van 12 april 1965, zoals voorgesteld in artikel 20 van het voorontwerp. Deze bepaling luidt als volgt: *"het beheer van de databank van de loonschuld omvat het verzamelen, registreren, verspreiden, verbeteren, archiveren en schrappen van gegevens"*.

⁴ Nieuw artikel 35/6/8, §1 van de wet van 12 april 1965, zoals voorgesteld in artikel 11 van het voorontwerp.

⁵ Nieuw artikel 35/6/8, §2 van de wet van 12 april 1965, zoals voorgesteld in artikel 11 van het voorontwerp.

⁶ Nieuw artikel 35/6/8, §§3 en 4 van de wet van 12 april 1965, zoals voorgesteld in artikel 11 van het voorontwerp.

8. Een tweede maatregel waarin het voorontwerp voorziet, is de invoering van een inhoudingsplicht voor de opdrachtgever. Meer bepaald bepaalt het voorontwerp dat wanneer de aannemer wordt opgenomen in de databank loonschulden, de opdrachtgever een bepaald percentage⁷ zal moeten inhouden op de factuur die hij verschuldigd is aan de aannemer en dit bedrag rechtstreeks zal moeten storten aan het Compensatiefonds voor werknemers die worden ontslagen bij sluiting van een onderneming, dat verantwoordelijk zal zijn voor de betaling van de bedragen die aan de betrokken werknemers verschuldigd zijn.⁸

9. Een inhoudingsplicht zoals beschreven in alinea 8 is voorzien ten aanzien van aannemers (intermediairs) wanneer de onderaannemer van wie zij direct of indirect gebruik maken, is opgenomen in de databank loonschulden.⁹

10. Het is belangrijk om op te merken dat noch de hoofdelijke aansprakelijkheid noch de bewaarplicht van toepassing zijn op een opdrachtgever "*die een natuurlijke persoon is en die voor uitsluitend privédoeleinden activiteiten in de verhuissector uitoefent*".¹⁰

11. Een derde maatregel in het voorontwerp betreft de transparantie van de onderaannemingsketen op verschillende niveaus:
 - Omhoog in de keten - De aannemer moet de opdrachtgever schriftelijk of elektronisch informeren dat hij in de databank loonschulden is opgenomen of dat zijn onderaannemer in de databank loonschulden is opgenomen. Een soortgelijke verplichting geldt voor de onderaannemer, die de aannemer (tussenpersoon) moet informeren over het feit dat hij is opgenomen in de loonschuldendatabank, die op zijn beurt de informatie moet doorgeven aan de volgende partij in de keten, enzovoort.¹¹ Het voorontwerp specificeert dat de identificatiegegevens van de directe onderaannemer waarop de informatieverplichting betrekking heeft, zijn: i) in het geval van een bij de KBO geregistreerde entiteit, haar ondernemingsnummer; en ii) in het geval van een buitenlandse onderneming die niet bij de KBO is geregistreerd, het identificatienummer van het land van oorsprong of, bij gebreke daarvan, de naam van de onderneming, haar rechtsvorm en haar adres.¹²

⁷ 65% of 50%, afhankelijk van het feit of er al een inhoudingsplicht geldt voor de sociale schulden (sociale zekerheidsbijdragen) van de ondernemer.

⁸ Nieuw artikel 35/6/8, §§1 en 2 van de wet van 12 april 1965, zoals voorgesteld in artikel 11 van het voorontwerp.

⁹ Nieuw artikel 35/6/8, §§3 en 4 van de wet van 12 april 1965, zoals voorgesteld in artikel 11 van het voorontwerp.

¹⁰ Nieuw artikel 35/6/8, §7 van de wet van 12 april 1965, zoals voorgesteld in artikel 11 van het voorontwerp.

¹¹ Nieuw artikel 35/6/9, §§1 en 2 van de wet van 12 april 1965, zoals voorgesteld door artikel 12 van het voorontwerp.

¹² Zie commentaar in sectie36 betreffende gegevens over de aannemer.

- Ten aanzien van de Sociale Inspectie - De aannemer of onderaannemer van wie de gegevens in de databank loonschulden zijn opgenomen, moet ook schriftelijk of elektronisch informatie verstrekken aan de sociale inspecteurs van de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (de "**AD Toezicht**"), voor elke ondernemingsovereenkomst die wordt gesloten vanaf de datum waarop de gegevens in de betreffende databank worden ingevoerd. De betreffende informatie bestaat ofwel uit de begindatum van de activiteiten en de identificatiegegevens van de opdrachtgever of opdrachtnemer (d.w.z. het ondernemingsnummer in het geval van een bij de KBO geregistreerde entiteit en het identificatienummer van het land van herkomst of, bij gebreke daarvan, de naam van de onderneming, haar rechtsvorm en haar adres, in het geval van een buitenlandse onderneming die niet geregistreerd is bij de KBO), of het identificatienummer van de verklaring gedaan krachtens artikel 30quinquies, §8 van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de sociale zekerheid van werknemers, waarnaar zal worden verwezen in paragraaf 22 hierna. ¹³

- Omlaag in de keten - De opdrachtgever moet zijn identificatiegegevens (d.w.z. het bedrijfsnummer in het geval van een bij de KBO geregistreerde entiteit en het identificatienummer van het land van oorsprong of, bij gebreke daarvan, de naam van de onderneming, haar rechtsvorm en haar adres, in het geval van een buitenlandse onderneming die niet is geregistreerd bij de KBO) verstrekken aan de opdrachtnemer. De aannemer moet zijn eigen identificatiegegevens en die van de opdrachtgever aan de onderaannemer verstrekken, en zo verder in het geval van een langere keten. ¹⁴

- Ten aanzien van de werknemers - De aannemer wiens gegevens in de databank loonschulden zijn opgenomen, moet zijn werknemers informeren en hen ook de identificatiegegevens bezorgen van de opdrachtgever voor wie de activiteiten worden uitgevoerd. Een soortgelijke verplichting geldt voor onderaannemers van wie de gegevens in dezelfde databank zijn opgenomen en die dus aan hun werknemers de identificatiegegevens van hun aannemer en de opdrachtgever moeten verstrekken, en zo verder in geval van een langere keten. De identificatiegegevens in kwestie zijn: (i) als de aannemer een rechtspersoon is, zijn naam en het adres van zijn maatschappelijke zetel, en (ii) als de aannemer een natuurlijke persoon is, zijn naam, voornaam en fysiek adres. ¹⁵

¹³ Nieuw artikel 35/6/10 van de wet van 12 april 1965, zoals voorgesteld in artikel 13 van het voorontwerp.

¹⁴ Nieuw artikel 35/6/11, §1 van de wet van 12 april 1965, zoals voorgesteld door artikel 14 van het voorontwerp. Deze verplichting is niet van toepassing indien de aannemer, de bemiddelende aannemer of de onderaannemers die zich contractueel verbonden hebben om werkzaamheden uit te voeren in de verhuissector, hun aangifteverplichting nakomen als bedoeld in artikel 30quinquies, §8, van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de sociale zekerheid van werknemers (besproken in paragraaf 22) (nieuw artikel 35/6/11, §2, van de wet van 12 april 1965, zoals voorgesteld in artikel 14 van het voorontwerp).

¹⁵ Nieuw artikel 35/15, §6 van de wet van 12 april 1965, zoals voorgesteld in artikel 20 van het voorontwerp.

12. Het voorontwerp voorziet ook in wijzigingen van het Sociaal Strafwetboek om de verplichtingen van de wet van 12 april 1965, die het voorontwerp wil uitvoeren, te versterken. Deze wijzigingen omvatten de oprichting van :

- een verplichting voor de sociale inspecteurs om de hoofdelijk aansprakelijke partijen schriftelijk op de hoogte te brengen van de identificatie van hun aannemer/onderaannemer in de databank loonschulden (de informatie die de inspecteurs bij deze gelegenheid moeten meedelen omvat in het bijzonder de identificatiegegevens van de schuldenaar zoals geregistreerd in de databank loonschulden en de identiteit en het adres van de hoofdelijk aansprakelijke partijen);¹⁶ en
- niveau 3 sancties om de naleving te bestraffen van de verplichtingen die voortvloeien uit de wijzigingen die het voorontwerp wil aanbrengen in de wet van 12 april 1965;¹⁷

b. Aanwezigheid registreren

13. Het voorontwerp beoogt ook de invoering van een aanwezigheidsregistratiesysteem. Deze nieuwe maatregel neemt de vorm aan van een verplichting voor de aannemer om zijn werknemers of zijn onderaannemer (indien een onderaannemer wordt gebruikt) te voorzien van een "*elektronisch aanwezigheidsregistratiesysteem*" of "*een andere automatische registratiemethode, op voorwaarde dat dit apparaat of deze apparaten garanties bieden die gelijkwaardig zijn aan die van het registratiesysteem [...] en het bewijs wordt geleverd dat het begin en het einde van de activiteiten van natuurlijke personen op de werkplek naar behoren worden geregistreerd*"¹⁸ en de verplichting voor natuurlijke personen¹⁹ om het begin en het einde van hun activiteiten op de werkplek te

¹⁶ Artikel 24 van het voorontwerp.

¹⁷ Dit omvat het verzuim van de hoofdelijk aansprakelijke persoon om het verschuldigde loon te betalen, het verzuim om de databank loonschulden te raadplegen wanneer dit wettelijk vereist is, het verzuim om te voldoen aan een inhoudingsplicht, het verzuim om te voldoen aan de informatieverplichtingen zoals beschreven in §14.

¹⁸ Artikel 39, lid 1er van het voorontwerp.

¹⁹ Artikel 38 van het voorontwerp bepaalt dat het begrip natuurlijke persoon betrekking heeft op :

- werknemers, namelijk : "*a) personen die, anders dan krachtens een arbeidsovereenkomst, arbeid verrichten onder het gezag van een ander, met inbegrip van personen die diensten verrichten met het oog op het verkrijgen van een vergoeding overeenkomstig artikel 90, eerste lid, 1°bis, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992; b) gedetacheerde werknemers en zelfstandigen zoals bedoeld in de artikelen 139 en volgende van de programmawet van 27 december 2006 ; c) personen die een beroepsopleiding volgen waarvan het opleidingsprogramma voorziet in een vorm van arbeid die al dan niet in de opleidingsinstelling wordt verricht; d) personen die door een leerovereenkomst gebonden zijn; e) stagiairs; f) leerlingen en studenten in opleiding waarvan het studieprogramma voorziet in een vorm van arbeid die in de onderwijsinstelling wordt verricht; g) zelfstandigen en hun medewerkers bedoeld in het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 tot regeling van het sociaal statuut der zelfstandigen*". ;
- "*werkgevers en [...] daarmee gelijkgestelde personen die als aannemer of onderaannemer verhuiswerkzaamheden uitvoeren*";
- "*aannemers en onderaannemers*".

registreren.²⁰

14. Het voorontwerp bepaalt dat het registratiesysteem moet bestaan uit : (i) "*een geautomatiseerd gegevensbestand dat wordt beheerd door de autoriteit²¹ en dat specifieke gegevens verzamelt met het oog op de controle en exploitatie van deze gegevens*"; (ii) "*een registratietoestel waarin de gegevens kunnen worden opgeslagen en dat het mogelijk maakt deze gegevens naar het gegevensbestand te sturen of een systeem dat het mogelijk maakt de bovengenoemde gegevens op te slaan en naar het gegevensbestand te sturen*", en (iii) "*een registratiemiddel dat elke natuurlijke persoon moet gebruiken om zijn identiteit aan te tonen wanneer hij zich inschrijft*".²²

15. Artikel 40 van het voorontwerp preciseert welke gegevens in het registratiesysteem of de registratiemethode moeten worden opgenomen en dat het gaat om sociale persoonsgegevens bedoeld in artikel 2, eerste lid, 6°, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. Het betreft de volgende gegevens: (i) de identificatiegegevens van de natuurlijke persoon; (ii) in voorkomend geval, het adres of de geografische omschrijving van de werkplaats waar de verhuisactiviteiten worden uitgevoerd; (iii) de hoedanigheid waarin een natuurlijke persoon diensten verricht op de werkplaats waar de verhuisactiviteiten worden uitgevoerd; (iv) de identificatiegegevens van de werkgever, wanneer de natuurlijke persoon een werknemer is; (v) wanneer de natuurlijke persoon een zelfstandige is, de identificatiegegevens van de natuurlijke of rechtspersoon voor wiens rekening de diensten worden verricht; (vi) de tijdstippen van registratie van aankomst op en vertrek van de werkplek.

16. Artikel 41 van het voorontwerp bepaalt dat gegevens die zijn verzameld via een registratiesysteem/methode zoals hierboven uitgelegd, moeten worden toegezonden aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (de "**RSZ**"), die ze opslaat in een databank waarvoor hij de verwerkingsverantwoordelijke van de gegevens is.

17. Het voorontwerp voorziet ook in de wijziging van het Sociaal Strafwetboek om nieuwe sancties van niveau 1 of 3 in te voeren voor het niet naleven van aanwezigheidsregistratieverplichtingen.²³

c. Maatregelen met betrekking tot sociale schulden

18. Het voorontwerp voorziet in wijzigingen van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van het wetsdecreet van 28 december 1944 betreffende de sociale zekerheid van werknemers (de "**wet van**

²⁰ Artikel 53 van het voorontwerp.

²¹ Bij e-mail van 5 maart 2024 specificeerde de aanvrager dat de term "autoriteit" verwees naar de RSZ.

²² Artikel 39, lid 2, van het voorontwerp.

²³ Artikelen 56 en 57 van het voorontwerp.

27 juni 1969"). Het doel van deze wijzigingen is om, op soortgelijke wijze als is voorzien voor schulden in verband met de betaling van bezoldigingen (zie hierboven, punten 6 à 10), een hoofdelijke aansprakelijkheid en een inhoudingsplicht in te voeren voor het geval een aannemer/onderaannemer niet in staat is zijn socialezekerheidsbijdragen te betalen.

19. Anderzijds, en in tegenstelling tot wat is bepaald met betrekking tot schulden van werknemers, voorziet de wetgever niet in de oprichting van een nieuwe databank voor de identificatie van schuldenaars, maar is hij van plan gebruik te maken van de databank die is opgericht bij artikel 12 van de wet van 27 juni 1969 (de "**databank sociale schulden**"). De aanvrager heeft de Autoriteit per e-mail van 5 maart 2024 bevestigd dat deze databank de databank is die beschikbaar is via de url www.checkobligationderetenue.be. Bij die gelegenheid gaf de aanvrager ook aan dat "*de database alleen antwoord geeft op de vraag of er inhoudingen moeten worden verricht: ja, nee, geen gegevens bekend*", en dat "*de database kan worden geraadpleegd op basis van een KBO-nummer of een RSZ-registratienummer*".
20. De andere grote verschillen ten opzichte van de verplichtingen die het voorontwerp wil invoeren met betrekking tot loonschulden zijn de volgende:
- ondernemers die zelf geen socialezekerheidsschulden hebben maar het bedrag dat zij als hoofdelijk aansprakelijken verschuldigd zijn niet binnen 30 dagen na verzending van een aangetekende aanmaningsbrief betalen, ook in de databank voor socialezekerheidsschulden zullen worden geïdentificeerd;²⁴
 - de inhoudingsplicht komt overeen met 35% van de factuur en de betaling moet worden gedaan aan de RSZ;²⁵ en
 - niet-naleving van de inhoudingsplicht zal leiden tot een verhoging van het verschuldigde bedrag.²⁶
21. Het is belangrijk op te merken dat, net als in het geval van loonschulden, noch de hoofdelijke aansprakelijkheid noch de inhoudingsplicht van toepassing zijn op een opdrachtgever "*die een natuurlijke persoon is en die voor uitsluitend privédoeleinden activiteiten in de verhuissector uitoefent*".²⁷

²⁴ Nieuw artikel 30quinquies, §2, vijfde en zesde lid, van de wet van 27 juni 1969, zoals voorgesteld in artikel 58 van het voorontwerp.

²⁵ Nieuw artikel 30quinquies, §5 van de wet van 27 juni 1969, zoals voorgesteld in artikel 58 van het voorontwerp.

²⁶ Nieuw artikel 30quinquies, §6 van de wet van 27 juni 1969, zoals voorgesteld in artikel 58 van het voorontwerp.

²⁷ Nieuw artikel 30quinquies, §10 van de wet van 27 juni 1969, zoals voorgesteld in artikel 58 van het voorontwerp.

d. Databank van activiteiten en belanghebbenden

22. Het voorontwerp voorziet ook in de wijziging van de wet van 27 juni 1969 met het oog op de invoeging van een artikel 30quinquies §8 dat aannemers verplicht om aan de RSZ, "*met behulp van de applicatie die beschikbaar is op de portaalsite van de sociale zekerheid, alle exacte informatie mee te delen die nodig is om de aard en het belang van de werken te beoordelen en de opdrachtgever en, in voorkomend geval, de onderaannemers te identificeren, en dit in elk stadium*".²⁸ Om ervoor te zorgen dat de aan de RSZ meegedeelde informatie volledig is, bepaalt het voorontwerp dat "*elke onderaannemer die op zijn beurt een beroep doet op een andere onderaannemer, de aannemer hiervan vooraf schriftelijk in kennis moet stellen en hem de nodige nauwkeurige informatie moet verstrekken*".²⁹ Het voorontwerp bepaalt dat de RSZ de gegevens in een databank bewaart (de "**databank van activiteiten en deelnemers**"). Naast de gegevens met betrekking tot de plaats van tewerkstelling (d.w.z. het adres van de verhuisplaats of de gps-coördinaten ervan of het adres van de verhuizing of opslag, bij gebreke waarvan de gps-coördinaten ervan) gaat het om de volgende gegevens:

- indien de gegevens betrekking hebben op de opdrachtgever: (i) in het geval van een bij de KBO geregistreerde entiteit, haar KBO-nummer; (ii) in het geval van een buitenlandse vennootschap die gevestigd is in een lidstaat van de Europese Unie het identificatienummer van het land van oorsprong of, bij gebreke daarvan, de naam van de vennootschap, haar rechtsvorm en haar adres; (iii) voor een natuurlijke persoon, een van de identificatienummers bedoeld in artikel 8, § 1 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid of, bij ontstentenis daarvan, de naam, de voornamen en het adres; en
- indien de gegevens betrekking hebben op een verwerker: (i) indien het gaat om een entiteit ingeschreven bij de Kruispuntbank van Ondernemingen, haar KBO-nummer; en (ii) indien het gaat om een particulier, één van de identificatienummers bedoeld in artikel 8, § 1, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid of, bij ontstentenis, de naam, de voornamen en het adres van de verwerker.³⁰

²⁸ Nieuw artikel 30quinquies, §8 van de wet van 27 juni 1969, zoals voorgesteld in artikel 58 van het voorontwerp.

²⁹ *Id.*

³⁰ De Autoriteit vraagt zich af waarom het voorontwerp niet bepaalt dat de onderaannemer een buitenlandse onderneming moet zijn die in een lidstaat van de Europese Unie is gevestigd, zoals het geval is voor de opdrachtgever, en verzoekt de aanvrager wijzigingen aan te brengen als dit verschil het gevolg is van een fout.

23. Het voorontwerp bepaalt dat ondernemers die hun informatieplicht krachtens het nieuwe artikel 30quinquies, §8 van de wet van 27 juni 1969 niet nakomen, aan de RSZ een bedrag verschuldigd zijn dat gelijk is aan 5% van de niet-aangegeven activiteiten.³¹

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

a) Inleidende opmerking - voorspelbaarheid en het legaliteitsbeginsel

24. Overeenkomstig artikel 6, lid 3, van de AVG, gelezen in het licht van overweging 41 van de AVG, moet de verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk wordt geacht voor het nakomen van een wettelijke verplichting en/of voor de vervulling van een taak van algemeen belang of die deel uitmaakt van de uitoefening van het openbaar gezag die aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen, worden onderworpen aan regels die duidelijk en nauwkeurig zijn en waarvan de toepassing voorspelbaar moet zijn voor de betrokkenen. Bovendien moet volgens artikel 22 van de Grondwet, gelezen in samenhang met artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en artikel 6.3 van de AVG, in een wettelijke regeling worden bepaald onder welke omstandigheden gegevensverwerking is toegestaan. In overeenstemming met het legaliteitsbeginsel moet deze wetgeving in ieder geval de essentiële elementen van de verwerking vastleggen. Wanneer gegevensverwerking een bijzonder ingrijpende inmenging vormt in de rechten en vrijheden van betrokkenen, wordt deze plicht versterkt.
25. Het is daarom essentieel om te bepalen of de voorgestelde verwerkingen een dergelijke inmenging vormen. In dit geval is de Autoriteit van oordeel dat de voorgestelde verwerkingen een bijzonder ingrijpende inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen vormen. Om tot deze conclusie te komen, heeft de Autoriteit de volgende factoren in aanmerking genomen: de verwerkingen worden uitgevoerd met het oog op controle en/of toezicht en de verwerkingen of de weigering daaraan deel te nemen, kunnen leiden tot een besluit met negatieve gevolgen voor de betrokkenen (sancties waarin het Sociaal Strafwetboek voorziet of verhoging van verschuldigde bedragen).
26. Wanneer de verwerking van gegevens een bijzonder ingrijpende inmenging vormt in de rechten en vrijheden van de betrokkenen, zoals hier het geval is, is het noodzakelijk dat de volgende essentiële elementen door de wetgever worden vastgesteld: het (de) precieze doeleinde(n)³² op basis waarvan de gegevensverwerking moet kunnen plaatsvinden om dat doel te bereiken; de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke(n) (indien reeds mogelijk in dit stadium van de ontwikkeling van de wetgeving), de categorieën van gegevens of de gegevens die noodzakelijk zijn om dat doel of die doelen te bereiken; de categorieën van betrokkenen van wie de gegevens zullen worden verwerkt; de

³¹ Nieuw artikel 30quinquies, §9 van de wet van 27 juni 1969, zoals voorgesteld in artikel 58 van het voorontwerp.

³² Zie ook artikel 6.3 van de RGPD.

termijn voor het bewaren van de gegevens³³; de ontvangers of categorieën van ontvangers aan wie de gegevens zullen worden meegedeeld³⁴ en de omstandigheden waarin zij zullen worden meegedeeld; en eventuele beperkingen van de verplichtingen en/of rechten als bedoeld in de artikelen 5, 12 tot en met 22 en 34 van de AVG.

27. De Autoriteit vestigt de aandacht op het feit dat respect voor voorspelbaarheid en het legaliteitsbeginsel een belangrijk onderdeel is van de opmerkingen in de volgende paragrafen, maar dat deze opmerkingen niet beperkt zijn tot dit kader en overwegingen omvatten met betrekking tot andere beginselen die de bescherming van persoonsgegevens regelen.

b) Maatregelen met betrekking tot schulden van werknemers

i. Databank loonschulden

28. De Autoriteit merkt op dat de aanvrager bij het opstellen van het voorontwerp voor deze databank rekening heeft gehouden met een reeks vereisten met betrekking tot het recht op bescherming van persoonsgegevens. De aanvrager specificeert de in paragraaf 26 bepaalde essentiële elementen (met uitzondering van de opmerking in paragraaf 29) en heeft voorzien in beperkingen van de toegang tot de databank. De Autoriteit heeft echter de hieronder uiteengezette tekortkomingen vastgesteld.

- *Essentiële elementen*

29. **De Autoriteit verzoekt de aanvrager om het doel van de registratie van persoonsgegevens in de databank loonschulden te specificeren.** In feite specificeert het voorontwerp alleen doeleinden met betrekking tot de raadpleging van de gegevensbank (nieuw artikel 30/15, §3 van de wet van 12 april 1965, zoals voorgesteld in artikel 20 van het voorontwerp), wat niet voldoende is. De Autoriteit is van mening dat het passend zou kunnen zijn om bijvoorbeeld de volgende formulering toe te voegen aan de wettekst: "*de registratie van de gegevens bedoeld in artikel 30/15, §2 heeft tot doel de correcte toepassing van de hoofdelijke aansprakelijkheid en van de inhoudingen op facturen bedoeld in artikel 35/6/8 van deze wet mogelijk te maken*".

- *Toegangsbeperkingen*

30. De Autoriteit merkt met belangstelling op dat de aanvrager terecht heeft voorzien in maatregelen om, met inachtneming van het beginsel van minimale gegevensverwerking, te waarborgen dat alleen

³³ Het Grondwettelijk Hof heeft al erkend dat "*de wetgever op algemene wijze de voorwaarden voor de opslag van persoonsgegevens kan regelen, evenals de duur van die opslag*", Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B. 23.

³⁴ Zie bijvoorbeeld Constitutioneel Hof, Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B.18, en Constitutioneel Hof, Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015, punten B.36.1 e.v.

personen die toegang moeten hebben tot de databank, daartoe in staat zullen zijn. In dit verband bepaalt het nieuwe artikel 30/15, §3 van de wet van 12 april 1965, zoals voorgesteld door artikel 20 van het voorontwerp, met name :

- *"De databank loonschulden kan enkel worden geraadpleegd door rechtspersonen of natuurlijke personen die door een aannemer werkzaamheden in de verhuissector laten uitvoeren of voornemens zijn te laten uitvoeren, of die door de tussenkomst van een onderaannemer voor de uitvoering van voormelde werkzaamheden en die niet hun rechtstreekse aannemer is, hoofdelijk aansprakelijk zijn in de zin van artikel 35/6/8"³⁵ ;*
- *"elke onderneming die de databank loonschulden raadpleegt [...] moet deze raadpleging, die betrekking heeft op een andere onderneming, kunnen rechtvaardigen met inachtneming van de wetgeving inzake gegevensbescherming en voor de doeleinden vermeld in lid 1^{er}³⁶ ;*
- *"Het gebruik van deze databank loonschulden is onderworpen aan de naleving van het beleid inzake het gebruik van de databank loonschulden;*
- *"voor bewijskrachtige doeleinden wordt aan de onderneming die de databank loonschulden raadpleegt een login toegekend [en] worden haar aansluitingsgegevens in voornoemde databank loonschulden geregistreerd [...]" ; en*
- *"De databank loonschulden mag niet worden geraadpleegd door een natuurlijke persoon die uitsluitend voor privédoeleinden werkzaamheden in de verhuisbranche verricht of voornemens is te verrichten .*

31. De Autoriteit vraagt zich echter af waarom het voorontwerp specificeert dat *"de Koning andere categorieën van natuurlijke of rechtspersonen kan uitsluiten van de mogelijkheid om de databank loonschulden te raadplegen"*, aangezien het reeds specificeert dat enkel personen die de gegevens moeten kennen, de gegevens mogen raadplegen.³⁷ Twee dingen zijn duidelijk:

³⁵ Nieuw artikel 30/15, §3 van de wet van 12 april 1965, zoals voorgesteld in artikel 20 van het voorontwerp.

³⁶ Namelijk *"de voormelde natuurlijke of rechtspersonen op de hoogte te brengen, enerzijds, van het feit dat de vennootschap vermeld in de databank van de loonschuld, waarmee zij een ondernemingsovereenkomst hebben afgesloten of van plan zijn af te sluiten met het oog op het uitvoeren van dergelijke activiteiten of die als onrechtstreekse onderaannemer tussenkomt voor het uitvoeren van dezelfde activiteiten, niet voldoet aan de in België toepasselijke loonvoorwaarden en anderzijds van het risico voor diezelfde natuurlijke of rechtspersonen om wegens die verwijzing hoofdelijk aansprakelijk te worden gesteld in de zin van artikel 35/6/8"*.

³⁷ Het nieuwe artikel 30/15, §3, al. 7 van de wet van 12 april 1965, zoals voorgesteld door artikel 20 van het voorontwerp t bepaalt in feite dat enkel *"natuurlijke of rechtspersonen die werkzaamheden in de verhuissector laten uitvoeren of voornemens zijn te laten uitvoeren door een aannemer of die, door de tussenkomst van een onderaannemer voor het uitvoeren van voormelde werkzaamheden en die niet hun rechtstreekse aannemer is, hoofdelijk aansprakelijk kunnen worden gesteld in de zin van artikel 35/6/8"* de gegevensbank kunnen raadplegen en het nieuwe artikel 35/6/8, §7 van de wet van 12 april 1965, zoals voorgesteld door artikel 11 van het voorontwerp, preciseert verder dat *"de natuurlijke persoon die uitsluitend voor privédoeleinden werkzaamheden in de verhuissector laat uitvoeren of voornemens is te laten uitvoeren"* de gegevensbank niet kan raadplegen.

- Ofwel is deze delegatie overbodig, aangezien de normatieve tekst reeds voldoende nauwkeurig bepaalt welke categorieën personen de databank mogen raadplegen, in welk geval de Autoriteit de aanvrager verzoekt **deze delegatie uit de normatieve tekst te schrappen.**
 - Ofwel heeft deze delegatie tot doel bepaalde (categorieën van) personen uit te sluiten van de personen die momenteel krachtens de wetgeving de databank mogen raadplegen, wat impliceert dat zolang het Koninklijk Besluit waarbij deze personen worden uitgesloten, niet is goedgekeurd, de toegang tot de databank momenteel te ruim is gedefinieerd. In dit geval vestigt de Autoriteit de aandacht van de aanvrager op het feit dat **hij de databank pas voor raadpleging beschikbaar zal kunnen stellen wanneer de lijst van categorieën van personen die toegang mogen hebben tot de databank definitief is vastgesteld.**
32. Voor het overige neemt de Autoriteit nota van de door de aanvrager geplande maatregelen en verzoekt zij de aanvrager kennis te nemen van paragraaf 56 van haar advies 05/2024 van 19 januari 2024 (CO-A-2023-497) waarin zij aanbevelingen doet voor het beperken van de toegang tot een databank in een zeer vergelijkbare context (namelijk het opzetten van een databank van sociale debiteuren (RSVZ) in de bouw- en schoonmaaksector).
- *Nauwkeurigheid van gegevens*
33. Op de vraag naar de definitieve aard van loonschulden die de opname van een aannemer/onderaannemer in de databank voor sociale schulden rechtvaardigen, legde de aanvrager uit dat : "*Indien de werkgever (aannemer of onderaannemer) beroep aantekent tegen het vonnis van de strafrechter in het geval van een strafrechtelijke procedure of tegen de beslissing tot het opleggen van een administratieve boete in het geval van een administratieve procedure, naargelang het geval, en door middel van dit beroep betwist dat hij loonschulden verschuldigd is, zou deze zelfde werkgever vermeld blijven in de databank loonschulden, ondanks het aantekenen van een dergelijk beroep*". Om ervoor te zorgen dat de in de databank loonschulden op te nemen gegevens juist zijn in de zin van artikel 5, lid 1, onder c), van de AVG, verzoekt de Autoriteit de aanvrager **te bepalen dat het noodzakelijk zal zijn om, wanneer beroep is ingesteld tegen de beslissing tot vaststelling van een schuld, het bestaan van dit beroep in de databank te vermelden.**
- ii. Informatie aan AD Toezicht (loonschulden)
34. Zoals vermeld in paragraaf 11 moet de aannemer of onderaannemer van wie de gegevens in de databank loonschulden zijn opgenomen, ook schriftelijk of elektronisch inlichtingen verstrekken aan

de sociale inspecteurs van de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (de "**AD Toezicht**"), en dit voor elke ondernemingsovereenkomst die wordt gesloten vanaf de datum waarop de gegevens in de betrokken databank zijn opgenomen (nadere gegevens over de betrokken gegevens worden in dezelfde paragraaf gegeven). 11). De Autoriteit merkt echter op dat het voorontwerp geen kader biedt voor de gegevensverwerking die zij aan AD Toezicht wil toevertrouwen. De meeste van de essentiële elementen in paragraaf 26 zijn niet geïdentificeerd (afgezien van de gegevenscategorïeën (onder voorbehoud van de opmerking in paragraaf 35) en de betrokkenen). De aanvrager gaf de Autoriteit hierover per e-mail van 5 maart 2024 het volgende antwoord: "*Het nieuwe artikel 35/6/10 van de wet van 12 april 1965 voorziet inderdaad in de mededeling van informatie door het in de databank vermelde bedrijf aan het AD Toezicht op de Sociale Wetten van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg. Artikel 35/6/10 bevat momenteel echter geen bepalingen over de organisatie van deze gegevensverwerking en zal op dit punt moeten worden aangevuld.*" In deze context nodigt de Autoriteit de aanvrager uit om, zoals voorgesteld in zijn antwoord, **de organisatie van de gegevensverwerking te regelen door de essentiële elementen ervan in de wettekst vast te leggen.**

iii. Gegevens waarop transparantiemaatregelen van toepassing zijn

35. Zoals vermeld in paragraaf 11 bevat het voorontwerp een reeks transparantieplichtingen (omhoog en omlaag in de keten toe, ten aanzien van AD Toezicht en ten aanzien van de werknemers). Voor elk van deze verplichtingen beschrijft het voorontwerp (onder voorbehoud van de opmerking in paragraaf 36) om welke gegevens het gaat. Voor elk van deze verplichtingen bepaalt het voorontwerp ook dat "*de Koning andere informatie kan toevoegen aan die welke wordt genoemd in [de bepaling waarin de onder de informatieplichting vallende gegevens worden opgesomd]*".³⁸ De Autoriteit wijst erop dat, wat de verwerking van persoonsgegevens betreft, delegatie aan de Koning alleen denkbaar is "*indien de delegatie voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de uitvoering van maatregelen waarvan de essentiële elementen vooraf door de wetgever zijn vastgesteld*".³⁹ De Autoriteit merkt echter op dat de formulering van de delegatie in kwestie, door het gebruik van de term "informatie", uiterst vaag is en betrekking heeft op de vaststelling van essentiële elementen die niet vooraf door de wetgever zijn vastgelegd. In dit verband verzoekt de Autoriteit de aanvrager, voor zover de delegatie betrekking heeft op persoonsgegevens, **om deze delegatie te schrappen of om**

³⁸ Nieuw artikel 35/6/9, §1er van de wet van 12 april 1965, zoals voorgesteld door artikel 12 van het voorontwerp; Nieuw artikel 35/6/9, §3 van de wet van 12 april 1965, zoals voorgesteld door artikel 12 van het voorontwerp; Nieuw artikel 35/6/10, §2 van de wet van 12 april 1965, zoals voorgesteld door artikel 13 van het voorontwerp; Nieuw artikel 35/15, §16, vijfde lid van de wet van 12 april 1965, zoals voorgesteld door artikel 20 van het voorontwerp.

³⁹ Zie ook Grondwettelijk Hof: arrest nr. 29/2010 van 18 maart 2010, punt B.16.1; arrest nr. 39/2013 van 14 maart 2013, punt B.8.1; arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015, punt B.36.2; arrest nr. 107/2015 van 16 juli 2015, punt B.7; arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017, punt B.6.4; arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B.13.1; arrest nr. 86/2018 van 5 juli 2018, punt B.7.2; advies van de Raad van State nr. 63.202/2 van 26 april 2018, punt 2.2.

deze delegatie in het voorontwerp nauwkeuriger te omschrijven (bijvoorbeeld door de categorieën van gegevens die onder de delegatie vallen aan te geven en aan de Koning de mogelijkheid te delegeren om te specificeren welke gegevens onder deze categorieën vallen).

36. Voorts merkt de Autoriteit met betrekking tot de transparantieplichting in de keten op dat het voorontwerp alleen de identificatiegegevens specificeert als deze betrekking hebben op de onderaannemer en niet op de aannemer (zie het nieuwe artikel 35/6/9, lid 3, van de wet van 12 april 1965, zoals voorgesteld in artikel 12 van het voorontwerp). De Autoriteit verzoekt de aanvrager dan ook om **in de wettekst aan te geven welke identificatiegegevens bestemd zijn voor aannemers.**

c) Maatregelen met betrekking tot sociale schulden

i. Databank sociale schulden

37. De aanvrager heeft besloten gebruik te maken van een reeds bestaande databank, namelijk de databank die is opgericht bij artikel 12 van de wet van 27 juni 1969 betreffende de toepassing van de hoofdelijke aansprakelijkheid en de bewaarplicht. In een e-mail van 5 maart 2024 heeft de aanvrager de volgende details over deze databank verstrekt: "[...] *deze databank valt onder de artikelen 30bis, § 4, lid 6 en 30ter, § 4, lid 6 van de wet van 27 juni 1969 houdende herziening van de wet van 27 juni 1969 betreffende de hoofdelijke aansprakelijkheid en de bewaarplicht. 6 van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de sociale zekerheid van werknemers, evenals het koninklijk besluit van 27 december 2007 tot uitvoering van artikel 53 van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schulden en de artikelen 12, 30bis en 30ter van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de sociale zekerheid van werknemers en artikel 6ter van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van werknemers tijdens de uitoefening van hun beroep*". De Autoriteit merkt op dat alle door de aanvrager aangehaalde instrumenten dateren van vóór de AVG en daarom in hun formulering geen rekening houden met dit instrument. Dit toont aan dat de essentiële elementen van de verwerking, zoals geïdentificeerd in paragraaf 26 in geen enkele wettekst worden genoemd (afgezien van de betrokkenen, die in het voorontwerp worden genoemd). De Autoriteit verzoekt de aanvrager daarom om **deze essentiële elementen in een wettekst te identificeren** (zoals meer in detail zal worden beschreven in paragraaf 40).
38. Het tweede grote probleem met de databank is de manier waarop deze kan worden geraadpleegd. In een e-mail van 5 maart 2024 gaf de aanvrager de volgende informatie over deze procedures: "*Er zijn verschillende manieren om toegang te krijgen: "gratis" raadpleging via de link die u aangeeft [www.checkobligationderetenue.be], in welk geval het gaat om een raadpleging met betrekking tot*

een bepaald bedrijf en we het logboek van die raadpleging bijhouden. Naast deze toegang is er de beveiligde toegang via de portaalsite van de sociale zekerheid met een webservice, waarvan het gebruik door de ondernemingen onderworpen is aan de ondertekening van een overeenkomst waarin ze zich ertoe verbinden de raadplegingen enkel uit te voeren in het kader van de toepassing van de verordeningen in kwestie, de gegevens in kwestie niet te bewaren, ze niet gratis of onder bezwarende titel door te geven, enz."

39. De Autoriteit is van mening dat het verlenen van vrije toegang aan iedereen tot informatie met betrekking tot het bestaan van socialezekerheidsschulden bij een aannemer/onderaannemer niet in overeenstemming is met de AVG en, in het bijzonder, met de beginselen van minimale gegevensverwerking, evenredigheid en noodzakelijkheid, aangezien alleen opdrachtgevers die rechtspersonen of zelfstandige natuurlijke personen zijn die gebruik willen maken/gebruik maken van een aannemer/onderaannemer die actief is in de verhuissector, toegang nodig zullen hebben tot de informatie in de databank. Voor het overige verwijst de Autoriteit de aanvrager naar de paragrafen 44 tot en met 55 van haar advies 05/2024 van 19 januari 2024 (CO-A-2023-497) voor een vollediger uitwerking van de problemen die een dergelijke vrije toegang veroorzaakt en **beveelt zij de aanvrager aan om maatregelen te nemen zoals die welke in paragraaf 56 van hetzelfde advies worden genoemd om** het geconstateerde probleem te verhelpen.
40. De Autoriteit is zich ervan bewust dat zowel het niet vermelden van de essentiële elementen van de verwerking als het niet vermelden van de toegangsregelingen (ten minste gedeeltelijk) voortvloeit uit de beslissing van de aanvrager om een reeds bestaande databank te gebruiken die dateert van vóór de AVG. Over dit onderwerp heeft de aanvrager de Autoriteit verteld dat: *"er momenteel een wetsontwerp wordt opgesteld om de wet van 27 juni 1969 in overeenstemming te brengen met de AVG en de wetten van 15 januari 1990 (KSZ) en 30 juli 2018 betreffende de verschillende bestaande verwerkingen"*. In dit verband is de Autoriteit van mening dat de aanvrager over het volgende alternatief beschikt om de tekortkomingen in kwestie te verhelpen: **de aanvrager kan: i) de oprichting van de verwerkingshandeling met betrekking tot de registratie van gegevens van aannemers/onderaannemers met een sociale schuld in de verhuissector uitstellen tot de geplande naleving van de AVG door deze laatste, ii) overgaan tot de oprichting van een nieuwe databank die zou voldoen aan de vereisten van de AVG**. In ieder geval merkt de Autoriteit op dat het in overeenstemming brengen van de databank met de AVG welkom zou zijn om de bestaande tekortkomingen te verhelpen (die echter buiten het bereik vallen van de verwijzing van de Autoriteit in de context van deze aanvraag).

d) Aanwezigheid registreren

i. Identificatiegegevens

41. Zoals uitgelegd in alinea 15, preciseert artikel 40 van het voorontwerp welke gegevens in het registratiesysteem of de registratiemethode moeten worden opgenomen. Deze bepaling verwijst met name naar de "identificatiegegevens" van de natuurlijke persoon, de werkgever en de rechtspersoon of natuurlijke persoon namens wie de diensten worden verricht. De Autoriteit is van mening dat het begrip "identificatiegegevens" moet worden gespecificeerd zodat bij het lezen van de normatieve tekst kan worden vastgesteld naar welke gegevens precies wordt verwezen (bijvoorbeeld naam, voornaam, KBO-nummer, enz.) en **verzoekt de aanvrager het voorontwerp dienovereenkomstig te wijzigen.**

ii. Verdere gegevensverwerking

42. Artikel 42, eerste alinea, van het voorontwerp bepaalt dat de doeleinden die worden nagestreefd met de aanwezigheidsregistratie, met betrekking tot de gegevensbank betreffende de aanwezigheidsregistratie waarvoor de RSZ de verwerkingsverantwoordelijke is (zie in dit verband punt 16), de verbetering van de veiligheid van personen en de bestrijding van zwartwerk en sociale fraude zijn.

43. Het tweede lid van hetzelfde artikel 42 bepaalt het volgende: "*De Rijksdienst voor Sociale Zekerheid kan, overeenkomstig de bepalingen van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, de krachtens deze wet verwerkte gegevens verder verwerken met het oog op de voorkoming, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van inbreuken op de wetten en reglementen waarvoor zij verantwoordelijk is en met het oog op de inning en de invordering van de bedragen waarvoor zij verantwoordelijk is*". De Autoriteit betwijfelt echter of er in dit geval werkelijk sprake is van verdere verwerking, aangezien de in de tweede alinea genoemde doeleinden lijken te vallen onder, of zelfs overlappen met, de in de eerste alinea genoemde doeleinden. In dit verband verzoekt de Autoriteit de **aanvrager te verduidelijken of er al dan niet sprake is van verdere verwerking en, zo niet, dit begrip uit de wettekst te schrappen.**

e) Diverse

i. Internationale gegevensoverdracht

44. Zowel artikel 44 als artikel 58 (voorstel tot toevoeging van een nieuw artikel 30quinquies, §8, 11de lid aan de wet van 27 juni 1969) van het voorontwerp voorzien in de mogelijkheid om persoonsgegevens mee te delen aan buitenlandse inspectiediensten. Met betrekking tot artikel 44 stelt de toelichting: "*op de mededeling van gegevens aan buitenlandse inspectiediensten (buiten de EU) is hoofdstuk 5 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming van toepassing*". De Autoriteit wil de aandacht van de aanvrager vestigen op het feit dat de naleving van hoofdstuk 5 van de AVG ook van toepassing moet zijn op de mededeling van gegevens aan buitenlandse inspectiediensten, zoals voorzien in artikel 58 van het voorontwerp. In dit verband verzoekt de Autoriteit de aanvrager **dit punt te verduidelijken in het deel van de toelichting dat aan artikel 58 van het voorontwerp is gewijd.**

ii. Consistentie en formulering

45. Het nieuwe artikel 30quinquies, §8, 12^e lid van de wet van 27 juni 1969, zoals voorgesteld door artikel 58 van het voorontwerp, bepaalt dat, met betrekking tot de databank van activiteiten en deelnemers zoals beschreven in paragraaf 22 dat: "*de Koning, na advies van het College Bescherming Persoonsgegevens en bij een in Ministerraad overlegd besluit, de voorwaarden bepaalt waaronder de gegevens in de databank kunnen worden geraadpleegd en gecorrigeerd door: [...] 2° elke ondernemer voor zijn eigen werknemers die werken op de arbeidsplaats waar hij zelf de activiteiten bedoeld in § 1, 1° uitoefent*". De leden 6 en 7 van dezelfde bepaling geven een opsomming van de gegevens die in de gegevensbank moeten worden opgenomen en specificeren niet dat ook gegevens over werknemers moeten worden verzameld. In dit verband heeft de Autoriteit de aanvrager verzocht de tegenstrijdigheid te verduidelijken die voortvloeit uit de lezing van lid 12, waarin wordt gesuggereerd dat gegevens over werknemers worden verzameld in de gegevensbank van activiteiten en deelnemers, terwijl de leden 6 en 7 deze mogelijkheid duidelijk uitsluiten. In een e-mail van 5 maart 2024 antwoordde de aanvrager als volgt: "*Dit is in feite een vergissing; 2° moet worden weggelaten zodat het alleen gaat om de gegevens waarnaar in 1° wordt verwezen. Het artikel moet worden herzien om dit vanuit wetgevingsoogpunt te weerspiegelen*". In deze context nodigt de Autoriteit de aanvrager uit, zoals zij voorstelt, om **2° van het nieuwe artikel 30quinquies, §8, 12^e lid van de wet van 27 juni 1969 te schrappen, zoals voorgesteld bij artikel 58 van het voorontwerp** .

46. In het nieuwe artikel 30quinquies, §8, zesde lid, van de wet van 27 juni 1969, zoals voorgesteld in artikel 58 van het voorontwerp, worden de gegevens met betrekking tot de opdrachtgever opgesomd die in de databank van activiteiten en deelnemers zullen worden opgenomen. Het gaat meer bepaald

om de volgende gegevens (i) in het geval van een entiteit die geregistreerd is bij de Kruispuntbank van Ondernemingen, haar KBO-nummer, (ii) in het geval van een buitenlandse vennootschap die gevestigd is in een lidstaat van de Europese Unie, het identificatienummer van het land van oorsprong of, bij gebreke daarvan, de naam van de vennootschap, haar rechtsvorm en haar adres ; en (iii) voor een natuurlijke persoon, één van de identificatienummers bedoeld in artikel 8, § 1, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid of, bij ontstentenis daarvan, de naam, de voornamen en het adres. Het nieuwe artikel 30quinquies, §8, zevende lid, van de wet van 27 juni 1969, zoals voorgesteld door artikel 58 van het voorontwerp, somt de gegevens met betrekking tot de onderaannemers op die in de databank van de activiteiten en de deelnemers zullen worden opgenomen. Deze gegevens zijn de volgende: (i) in het geval van een entiteit ingeschreven bij de Kruispuntbank van Ondernemingen, haar KBO-nummer; en (ii) in het geval van een natuurlijke persoon, een van de identificatienummers bedoeld in artikel 8, § 1, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid of, bij ontstentenis daarvan, de naam, de voornamen en het adres van de natuurlijke persoon. De Autoriteit merkt op dat er een verschil is tussen wat in het voorontwerp is bepaald met betrekking tot gegevens over opdrachtgevers en die over onderaannemers, aangezien er met betrekking tot onderaannemers niet van wordt uitgegaan dat de onderaannemer een buitenlandse onderneming is die in een lidstaat van de Europese Unie is gevestigd. De Autoriteit vraagt zich af of dit verschil opzettelijk is en kan worden verklaard door de omstandigheden van de zaak of dat het resultaat is van een vergissing. Als dat het geval is, verzoekt de Autoriteit de aanvrager **het voorontwerp te herzien om een eventuele onoplettendheid te corrigeren.**

47. Zowel artikel 41 van het voorontwerp (met betrekking tot de aanwezigheidsdatabank) als het nieuwe artikel 30quinquies, §8, vijfde lid van de wet van 27 juni 1969, zoals voorgesteld door artikel 58 van het voorontwerp (met betrekking tot de databank van activiteiten en deelnemers) bepalen dat: "*de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid de verwerkingsverantwoordelijke is als bedoeld in artikel 4, 7), van Verordening 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (Algemene verordening gegevensbescherming) van de gegevens waarover zij beschikken of die haar worden meegedeeld overeenkomstig artikel 5, §1, van dezelfde verordening*". De Autoriteit is van mening dat de verwijzing naar artikel 5, lid 1, van de AVG, waarin een reeks grondbeginselen wordt opgesomd, tot verwarring kan leiden, aangezien de status van verwerkingsverantwoordelijke niet afhankelijk zal zijn van het bewaren of meedelen van gegevens overeenkomstig dit artikel 5, lid 1. De verplichting voor een persoon om te voldoen aan artikel 5, lid 1, van de AVG vloeit immers voort uit zijn hoedanigheid van verwerkingsverantwoordelijke en niet omgekeerd. De Autoriteit beveelt aan om de verwerkingsverantwoordelijkheid te definiëren in relatie tot de nagestreefde doeleinden en de verwerkte gegevens:

- Met betrekking tot artikel 41 van het voorontwerp zou de aanvrager kunnen stellen dat: "*de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid de verwerkingsverantwoordelijke is als bedoeld in artikel 4, lid 7, van Verordening 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) met betrekking tot de verwerking van de in artikel 40, §§ 1 en 2, genoemde gegevens voor de in artikel 42 genoemde doeleinden*"; en
- Met betrekking tot het nieuwe artikel 30quinquies, §8, vijfde lid, van de wet van 27 juni 1969, zoals voorgesteld door artikel 58 van het voorontwerp, zou de aanvrager kunnen verklaren dat: "*de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid is de verwerkingsverantwoordelijke bedoeld in artikel 4, 7), van Verordening 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (Algemene verordening gegevensbescherming) met betrekking tot de verwerking van de gegevens bedoeld in de leden 6 en 7 van dit artikel voor de doeleinden bedoeld in lid 8 van dit artikel*".

OM DEZE REDENEN,

De AUTORITEIT is van mening dat het passend is om het volgende te doen:

Maatregelen met betrekking tot loonschulden

- In de regelgevende tekst het (de) doel(en) van de registratie van gegevens in de databank loonschulden vermelden (§29) ;
- De delegatie aan de Koning zoals voorzien in artikel 30/15, §3, zevende lid van de wet van 12 april 1965, zoals voorgesteld in artikel 20 van het voorontwerp (met betrekking tot de (categorieën van) personen die bevoegd zijn om de databank loonschulden te raadplegen) schrappen indien deze delegatie overbodig zou zijn (§ 31);
- Voorzien in de verplichting om, wanneer een beroep aanhangig is tegen de beslissing tot vaststelling van de schuld van een aannemer/onderaannemer, het bestaan van dit beroep te vermelden in de databank loonschulden (§33) ;

- In de wettekst de essentiële elementen vastleggen van de verwerking door AD Toezicht van de gegevens die haar door aannemers of onderaannemers worden meegedeeld in het kader van hun informatieplicht (§34) ;
- De bevoegdheid die aan de Koning wordt toegekend om "*andere informatie*" toe te voegen aan de informatie die in de wettekst wordt genoemd in verband met de verschillende informatieverplichtingen die hij creëert, schrappen of nauwkeuriger omschrijven, voor zover deze informatie betrekking heeft op persoonsgegevens (§35) ;
- In de normatieve tekst vastleggen over welke gegevens van de ondernemer informatie moet worden verstrekt in het kader van de informatieplicht naar boven toe (§36) ;

Maatregelen met betrekking tot sociale schulden

- In een wettekst de essentiële verwerkingselementen vastleggen voor de registratie van gegevens in de databank sociale schulden (§§37 en 40) ;
- Bepalen dat toegang tot informatie over de status van debiteuren van socialezekerheidsschulden van aannemers/onderaannemers alleen wordt verleend aan personen die deze informatie strikt nodig hebben voor de genoemde doeleinden (§§39-40) ;

Aanwezigheid registreren

- In de wetstekst specificeren welke gegevens vallen onder het begrip "identificatiegegevens" dat wordt gebruikt in artikel 40 van het voorontwerp (§41) ;
- Voor zover de verdere verwerking van gegevens als bedoeld in artikel 42 van het voorontwerp geen verdere verwerking (maar een eerste verwerking) zou zijn, moet de tekst van deze bepaling worden gecorrigeerd om het begrip verdere verwerking te schrappen (§43) ;

Diverse

- In het deel van de toelichting dat aan artikel 58 van het voorontwerp is gewijd, verduidelijken dat de doorgifte van gegevens aan buitenlandse controle instanties in overeenstemming moet zijn met hoofdstuk 5 van de AVG (§44) ;
- 2° schrappen van het nieuwe artikel 30quinquies, §8, twaalfde lid, van de wet van 27 juni 1969, zoals voorgesteld bij artikel 58 van het voorontwerp (§45); en

- Artikel 41 van het voorontwerp en het nieuwe artikel 30quinquies, § 8, vijfde lid, van de wet van 27 juni 1969, zoals voorgesteld bij artikel 58 van het voorontwerp, herformuleren om de verwerking nauwkeuriger te omschrijven (§§46 en 47).

Voor het Kenniscentrum,
(get.) Cédrine Morlière, Directeur